

Gondolatok a magyar kultúra napján

A magyar kultúra mappáján a délvidéki magyarság is egy fontos és izgalmas színpont, és az is kíván maradni. De csak akkor maradhat az, ha az utóbbi tíz évben történt romlás/rombolás után visszafordíthatjuk ezt a folyamatot. Mert itt „üszökké vált minden, aminek sudárnak kellene nőnie”.

Látszanak már apró jelei a pusztulásba rohanó kultúránk visszafordíthatóságának: megépült Kanizsán a Művészetek Háza és tartalmas rendezvényekkel kezdte meg munkáját; remélhetőleg újra nagy kultusza lesz a kultúrának ebben a kisvárosban. Zentán holnap helyezik el a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet alapkövét, és még az idén meg is épül. Tizenhét év után egyre több vajdasági kisvárosból kap újra meghívásokat egy-egy vendégszereplésre a Népszínház Magyar Társulata.

Könyvkiadásunk palettája egyre szélesedik, reméljük, ez a mennyiségbeli növekedés nem okozza a minőség romlását. A megmaradt művelődési intézményeinkben az újraéledés neszei hallatszanak.

Nem így Szabadkán. Itt az elveszésbe való zuhanás tovább folytatódik.

A zenekultúra hagyományaiban gazdag város néhány kiváló, lelkiismeretes zenetanára konokul teszi a dolgát, oktatja és neveli a tehetségesebbnél tehetségesebb gyerekeket a nagyvilágnak, hogy aztán jeles művészekként még csak vendégnek se térhessenek vissza Szabadkára, mert nincs hol játszaniuk, és (ha ez így folytatódik lassan nem is lesz már kinek).

Szabadkára (ahol valamikor Opera működött) már nem tudunk meghívni operaelőadásokat, de még nagyobb szimfonikus zenekarokat sem. Vannak ugyan igényes hangversenyek, de az évenként megismétlő-

dő legjelesebbet, a szilveszterit nem látogathatja a műélvező közönség, oda csak a vastag pénztárcájú polgár kaphat bebocsátást.

Két évvel ezelőtt nagy garral meghirdették a kultúra templomának, a színháznak az újjáépítését (az utóbbi húsz évben már vagy ötödször), de áraban olyan megalomániásat ám, hogy még csak véletlenül se valósulhasson meg, de ha - ne adj' Isten - mégis megépülne, megint tele lehetne majd írni az újságokat, hogy Szabadkán, lám, halódik a kultúra, mert a 7-800 férőhelyes színházterem érdeklődés híján üresen kong. Mert nincs a világon még egy olyan Szabadkához hasonló nagyságrendű város, ahová ekkora színháztermet terveznek építeni. Ez a veszély azonban aligha fenyeget bennünket, sajnos nem túl pesszimista az a feltevés, miszerint az látszik a legvalószínűbbnek, hogy ránk omlik ez a templom, és álmaink temetőjévé, síremlékévé magasztosul.

Tartományi és városi előjáróink! A közéletben szerepet vállalók, figyelem!

A tűzijáték-kultúra és a szökőkút-kultúra megteremtése után most végre forduljunk magasabb rendű/rangú kultúránk felé.

A vajdasági magyar politikusoknak mondom: halljátok meg a költő szavát! Higgyetek a művészeknek!

Elhangzott a Magyar Kultúra Napjának előestéjén a szabadkai Népszínház Magyar Társulata ünnepi műsorának/bevezetőjeként.

